

Naturvernforbundet i Valdres
V/Ole Morten Fossli
Rust
2890 Etnedal

20/2-12

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Revisjon av konsesjonsvilkår for Åbjøravassdraget.

Naturvernforbundet i Valdres har gjort seg kjent med pågående arbeid med revisjon av konsesjonsvilkår for Åbjøravassdraget og ønsker å komme med våre synspunkter i forbindelse med dette.

Vi er kjent med arbeidet fra 2007 med kartlegging av Åbjøraområdet (Åbjøras elvedal fra Bløytjednet til Dokkafjorden, inkludert gammelskogen på vestsiden) i forbindelse med prosjektet om kartlegging av bekkekløfter i Oppland - vi vil sitere konklusjoner fra prosjektrapporten:

”Åbjøra er ei dyp og ganske dramatisk kløft, hvor det har vært flere store fossefall med betydelig vannføring. Pga. omfattende reguleringer er elva i dag nærmest tørrlagt, noe som har redusert det som tidligere trolig har vært svært verdifulle naturverdier. Området har store biomangfoldkvaliteter knyttet til både gammel naturskog med gamle trær og død ved (gran), og svært fuktige skogmiljøer. Vedsoppfloraen på gran er variert, rik og spesiell. I tillegg til ”vanlige” naturskogsarter inngår også en del sjeldne og til dels kravstore arter. Lokaliteten ”innrammes” i stor grad av ulike inngrep. Både veier, kraftlinje og ungskog berører i vesentlig grad lokalitetens kanter, og gir stedvis en del kanteffekter. Innenfor grensene er det først og fremst reguleringen av Åbjøra som har betydning. Elva er bortimot tørrlagt. Dette har ført til at det som tidligere trolig har vært særdeles verdifulle fosserøykskoger nede i juvet videre ut mot øst har blitt ødelagt (lokaliteten Åbjøra nedre). Innenfor Åbjøra øvre har imidlertid verdiene i liten grad vært knyttet til vannføringen, og her er verdiene lite redusert. Unntaket kan være det trangeste partiet nedenfor demningen på Bløytjednet, hvor en kan ha hatt fuktighetskrevenne samfunn på bergvegger. De mest særegne og spesielle kvalitetene er likevel knyttet til fosserøykskogen i Krossåni. Selv om arealet er lite er dette en ekstremt velutviklet utgave av skogtypen, og muligens er det ingen andre fosserøykgranskoger som kan vise til noe liknende på Østlandet, kanskje heller ikke på nasjonalt nivå.

Lokaliteten utgjør trolig en siste rest av det som tidligere har vært av fosserøykskog i hovedjuvet. Dette er et dramatisk elvejuv, hvor flere store og brede fossefall faller nedover, og i tilknytning til disse har man ganske sikkert hatt særdeles velutviklete fosserøykmiljøer. Disse er i dag i praksis borte som følge av utbyggingen av Åbjøra og tilhørende tørrlegging. Det bør vurderes hvorvidt noe av dette kan restaureres ved endret manøvreringsreglement på kraftverket. Denne reguleringen har gitt svært stor reduksjon av naturverdiene.”

På bakgrunn av konklusjonene i overnevnte prosjektrapport vil Naturvernforbundet i Valdres be om at det iverksettes endringer i konsesjonsvilkårene som medfører en styrking/rekonstruksjon av det biologiske mangfoldet knyttet til Åbjøravassdraget gjennom en vesentlig økning av minstevassføringen i elva. De særegne og spesielle kvalitetene knyttet til fosserøykskogen i Krossåni må gis muligheter til å kunne bli spredt til hovedjuvet. Områdets viktige naturkvaliteter må også gis beskyttelse mot hogstuttak.

Dette området har nasjonale naturverdier og bør også kartlegges videre både før og etter en økning av vannføring for å kunne evaluere hvilke positive effekter dette kan gi for arts mangfoldet. Konsesjonsvilkårene bør også gi åpning for en ytterligere økning av minstevassføringen om dette ansees som viktig i rekonstruksjonen av vassdraget.

Med vennlig hilsen

For
Naturvernforbundet i Valdres
Ole Morten Fossli